

**జీవితంలో సక్సెస్...అహంకారం... అభిజాత్యం...
మనుషులు పొరపాట్లు చెయ్యటానికి ఇవే కారణాలైతే
నేనూ ఈ కారణాలచేతనే ఒక పొరపాటు చేసాను.**

ఒక వ్యక్తి..ఆ వ్యక్తి నా సంతోషపు జీవితంలో ముల్లులా కదుల్తుంటాడు. అతన్ని తలుచుకుని పద్మజ దిగులుపడుతుంది. అతను జ్ఞాపకానికొస్తే ఉదాశీనంగా వుంటుంది. ముఖావాన్ని ముసుగేసు కుంటుంది.

అతను... నాకొక పెద్ద సమస్య. అతను..పద్మజ తండ్రి. పద్మజ? నా భార్య.

బ్యాంకాఫీసరుగా రిటైరయ్యాను. పదిహేను లక్ష లకి పైగా వచ్చాయి రిటైర్మెంట్లు బెనిఫిట్లు. బాధ్య తల్లేవు. ఉన్న యిద్దరు కూతుళ్ళకీ సర్వీసులో

విషయానికి ఒక ఫ్రేమ్ తయారుచేస్తూ అడిగాను.

“ఇప్పుడెందుకవన్నీ?” అడిగింది పద్మజ. నేను పిలిచినది అంత ముఖ్యమైన విషయం కాదనుకున్నట్టుంది-రిలాక్స్డ్గా కూర్చుంది. కబుర్లు వినడానికన్నట్టు.

“ఎమ్మెస్సీ చదివి లెక్చరరవ్వాలని వుండేది. మా నాన్న వినలేదు. ఇంట్లో పెద్దదానివి. నిన్నే ఎమ్మెస్సీ అనీ పీహెచ్డీ అనీ పాతికేళ్ళదాకా వుంచేస్తే నీ తర్వాతి వాళ్ళకి పెళ్ళిళ్ళప్పుడు చెయ్యాలని కోప్పడ్డారు”

“పెళ్ళియ్యాక నువ్వెప్పుడూ నాతో అనలేదు

అంక దుష్పంజి

వుండగానే పెద్ద చదువులు చెప్పించి పెళ్ళిళ్ళు చేసాను. అమ్మా నాన్న గగన్విహార్ ఎస్టేట్మెంట్ లులో ఫ్లాట్ తీసుకుని యిండిపెండెంట్లుగా వుంటారు. తమ్ముడిది పక్క ఫ్లాట్. వాళ్ళని చూసుకుంటాడు. నేను, పద్మజ-యిద్దరమే యిప్పుడు.

డబ్బుని ఏం చెయ్యాలాని ఆలోచించాను.

కూతుళ్ళిద్దరికీ చెరో లక్ష గిప్టుగా యివ్వచ్చు. ఇంకా? చిన్నప్పుడు నాకు లెక్కలు చెప్పిన మాస్టేరింకా బ్రతికే వున్నారు. కొడుకులు పట్టించుకోరట. దయనీయంగా బతుకుతున్నారు. వెళ్ళి పది వేలు యిచ్చి వచ్చాను. ఆయన కళ్ళు కృతజ్ఞతతో మెరవటాన్ని నేను మర్చిపోలేను.

ఆ తర్వాత?

ఒక ఆలోచన మెరుపులా మెరిసింది. జీవితంలో సక్సెస్సైన వ్యక్తిని గాబట్టి నా సిద్ధాంతాలు నాకు న్నాయి. వాటి వెంబడే అహంకారం, అభిజాత్యం. ఆ ఆలోచన తప్పనిపించలేదు.

పద్మజని పిలిచాను. పన్లో వున్నట్టుంది, నోపేకి నోతో చేతులు తుడుచుకుంటూ వచ్చి కూర్చుంది.

“వంటా?” అడిగాను తను చేస్తున్న పని గురించి.

“ఐపోయింది. ఇడ్లీపిండి గ్రైండ్ చేస్తుంటే పిలిచారు. దేనికి?”

“చూడు, నీకు కాలేజీలో చదువుకునేటప్పుడు యాంబిషన్లెం వుండేవికావా?” నేను చెప్పబోయే

చదువుకుంటానని” ఆరోపించాను.

“నిజమే. మొదట్లో అత్తింటికాపురం. తర్వాత వెంట వెంటనే పిల్లలు పుట్టడం. ఐదారేళ్ళపాటు ఏదీ ఆలోచించడానికి వీలేకుండా వుండేది లైపు. ఆ తర్వాత ఆసక్తిపోయింది”

“పెళ్ళి గురించి నువ్వేం అనుకోలేదా? కట్నం యివ్వకూడదనీ... ఇలా..జనరల్గా ఆడవాళ్ళకి కట్నం యివ్వకుండా చేసుకోవాలని వుంటుందటగా?”

“నాకంత ఆలోచనలేం లేవు. మా నాన్న యివ్వా లనుకున్నాడు. యిచ్చాడు. అంతే. నా సుఖం కోసం యిచ్చాడు”

“కట్నం తీసుకోవడం నాకెప్పుడూ యిష్టం వుండేది కాదు తెలుసా?”

“మరెందుకు తీసుకున్నారు?” తను నవ్వు తూనే అడిగినా చురుక్కుమంది.

“మా నాన్న పడనివ్వలేదు. నా చదువుకి చాలా ఖర్చైంది. నా తర్వాత తమ్ముడున్నాడు. వాడి చదువు, యిద్దరు చెల్లెళ్ళ పెళ్ళి... నా చదువుకి పెట్టిన ఖర్చు తిరిగిచ్చేస్తే నేను కట్నం తీసుకోకపోయినా అడగనన్నాడు. అంత డబ్బెక్కడి నుంచీ తేను?”

“అందరికీ ఏవో ఒక కారణాలుంటాయిలెండి. తీసుకునే వీలున్నప్పుడు తీసుకోకుండా వుండేందుకు ఎవరూ చూడరు. తీసుకుని సమర్థించుకోవడానికి కారణాలు వెతుక్కుంటారంతే”

“అలా అందర్నోటి నన్ను కలిపెయ్యకు. తీసుకున్నాక యింకా నిషయాన్ని వదిలేస్తారు చాలామంది. తీసుకున్న దానికి కొసర్లు వేయించుకుంటారు యింకొంతమంది. నా వరకూ నాకు కట్నం తీసుకున్నందుకు చాలా బాధగా వుంటుంది. ఇన్స్ట్రాగానూ అనిపిస్తుంది.”

“ఐనా తీసేసుకున్నారు. అందరూ చేసే పనే మీరూ చేసారు. లోకవిరుద్ధంగా చేస్తే బాధపడాలి. లోక సహజమైనదానికెందుకు? పరిణామాలే పుడూ మీకు అనుకూలంగానే వుంటాయిగా మరి?”

“నీకు తెలీదులే పద్మజా! ఈ ముప్పయ్యేదేళ్ళలోనూ నేనెంత బాధపడ్డానో! ఎప్పటికైనా మీ నాన్నకా డబ్బు తిరిగిచ్చేయాలనుకునేవాడిని. ఎప్పటికప్పుడు ఏవో ఖర్చులు”

పద్మజ నవ్వింది. ఆ నవ్వులో అదోలాంటి విరుపు.

“ఐదంకెల్లో కట్నం తీసుకుంటూ కోటిళ్ళరుల జాబితాకి సగం దూరంలో వున్న నేనలా అనడం అసంబద్ధంగా వుండచ్చుగానీ ఎంతచెట్టుకంతగాలి?

ఒక పని చేస్తే బాగుంటుందనిపిస్తోంది. పెళ్ళిప్పుడు మీ నాన్నిచ్చిన యాభైవేలకి మరో యాభైవేలు కలిపి తిరిగిచ్చేద్దామనుకుంటున్నాను. ఇదిగో చెక్కు. కొరియర్లో పంపించి వస్తాను” అన్నాను లేస్తూ.

పద్మజ నా ముఖంలోకి తదేకంగా చూస్తూ వుండిపోయింది. ఏదో చెప్పబోయి ఆగిపోయింది. తన పెదాలమీది నవ్వు కూడా ఎగిరిపోయింది.

రెండురోజుల క్రితం కూడా ఇలాగే ఏదో చెప్పబోయి ఆగిపోయింది. అంతక్రితం ఒకసారి. దానికి ముందు మరొకసారి..నాలుగైదుసార్లు యిలాగే జరిగిందిమధ్య. తనకి నా దగ్గర సంకోచం వుంటుందని నేననుకోను. చెప్పదగినదైతే తనే చెప్తుందని వూరుకున్నాను. ఇప్పుడూ అంతే!

నేను తిరిగిచ్చేసరికి తను కిచెన్లో వుంది. ముఖం భావరహితంగా వుంది. ఎప్పుడూ పెదాలమీద మెరిసే చిరునవ్వు లేదు. ఆలోచించాను. తనిలా వున్న సందర్భాలు గుర్తు తెచ్చుకునే ప్రయత్నం చేసాను.

పద్మజకి ముగ్గురు చెల్లెళ్ళు. మా పెళ్ళైన మూడేళ్ళకి పెద్ద చెల్లెల్లైంది. ఆ సమయంలో మేము కొంత సాయం చేస్తే బావుంటుందనే భావాన్ని వ్యక్తం చేసింది తను.

“ఆడపిల్ల పెళ్ళికున్నప్పుడు మీ నాన్న ఏదో ఒక ఏర్పాటు చేసుకోడా? చేసుకోకుండానే పెళ్ళి సన్నాహాల్లో వుంటాడా?” అని నేను కొట్టిపారేసిన సందర్భం ఒకటి-

పద్మజ తల్లి చనిపోయింది. తర్వాత ఆఖరి చెల్లెలి పెళ్ళి చేసారు. తండ్రిని మా దగ్గరకి తెచ్చుకుంటే

బావుంటుందని పద్మజ అంది.

“మనకేనా బాధ్యత? మీ చెల్లెళ్ళిద్దరికీ వుండదా?” అని నేనన్న సందర్భం మరొకటి-

ఇలా వరసగా కొన్ని గుర్తొచ్చాయి నాకు. మరి పుడు? నలుగురాడపిల్లల పెళ్ళిళ్ళు చేసి, అన్నివిధాలా చితికిపోయి వోల్టేజి హోమ్లో వుంటున్న ఆయనకి డబ్బు పంపిస్తే కూడా ఎందుకిలా వుండటం? అడగడానికి ఇగో అడ్డొచ్చింది.

★ ★ ★

అనూహ్యంగా నేను పంపించిన చెక్కు తిరిగి వచ్చింది. మొదట డెలివరీకాక తిరిగొచ్చిందేమోననుకున్నాను. కానీ పద్మజ తండ్రి దస్తూరీ వున్న కవర్లో వచ్చింది. దాంతోపాటే చిన్న పుత్రరం.

క్షేమ సమాచారాలు, ఆశీస్సులు షరామామూలే. వాటితోపాటు-

రాలిపోవడానికి సిద్దంగా వున్న పండుతాకుని, నాకెందుకయ్యా, లక్షలు? ఈ పెద్ద వయసులో మన శ్వాంతి లేకుండా చెయ్యలానికి కాకపోతే? నువ్విచ్చినదాన్ని తిప్పి పంపిస్తున్నాననుకోకు. పద్మజకి కానుగ్గా యిస్తున్నానని తీసుకో-

అనుంది.

ఉన్న డబ్బుల్లో పెద్దకూతురికీ, అప్పుల్లో రెండో కూతురికీ చేసి, రిటైర్మెంటు బెనిఫిట్లుతో అప్పులు తీర్చి మూడో కూతురికీ చేసి, కేసరుతో తీసుకున్న భార్యకోసం యింటిమీద అప్పు చేసి, ఆవిడ్ని సాగనంపి, యిల్లమ్మి నాలుగో కూతుర్ని అంపకం పెట్టి, దిక్కు మొక్కూ లేకుండా పెన్నను డబ్బుల్లో కాలం వెళ్ళదీస్తున్న ఆ ముసలాయన చేసిన పని నాకు చాచిపెట్టి చెంపదెబ్బ కొట్టినట్టైంది.

అతడి వల్ల పద్మజకి విచారం, దుఃఖం..నాతో వున్నప్పుడు ముభావం, వుదాశీనతాను.

నేను పదివేలిస్తే ఎంతో సంతోషంగా తీసుకున్న లెక్కల మాస్టారు గుర్తొచ్చారు. ఆయనకలా యిచ్చినప్పుడు గురువు రుణంలోంచి విముక్తుడినైన ఆనందం కలిగింది నాకు. ఈ డబ్బిచ్చేసి కనీసం యిలాగేనా రుణవిముక్తుడినవ్వాలనో, యిప్పట్కైనా కట్టం తీసుకోని ఆదర్శవాదుల జాబితాలోకి చేరాలనో అనుకున్న నాకు తీవ్రమైన ఆశాభంగం కలిగింది.

“పద్మజా!” కొంచెం గట్టిగానే పిలిచాననుకుంటా-

“ఏమిటి?” విసురుగా వచ్చింది జవాబు.

“ఓ మాటిలారా!” అథార్టీగా పిలిచాను.

వచ్చింది.

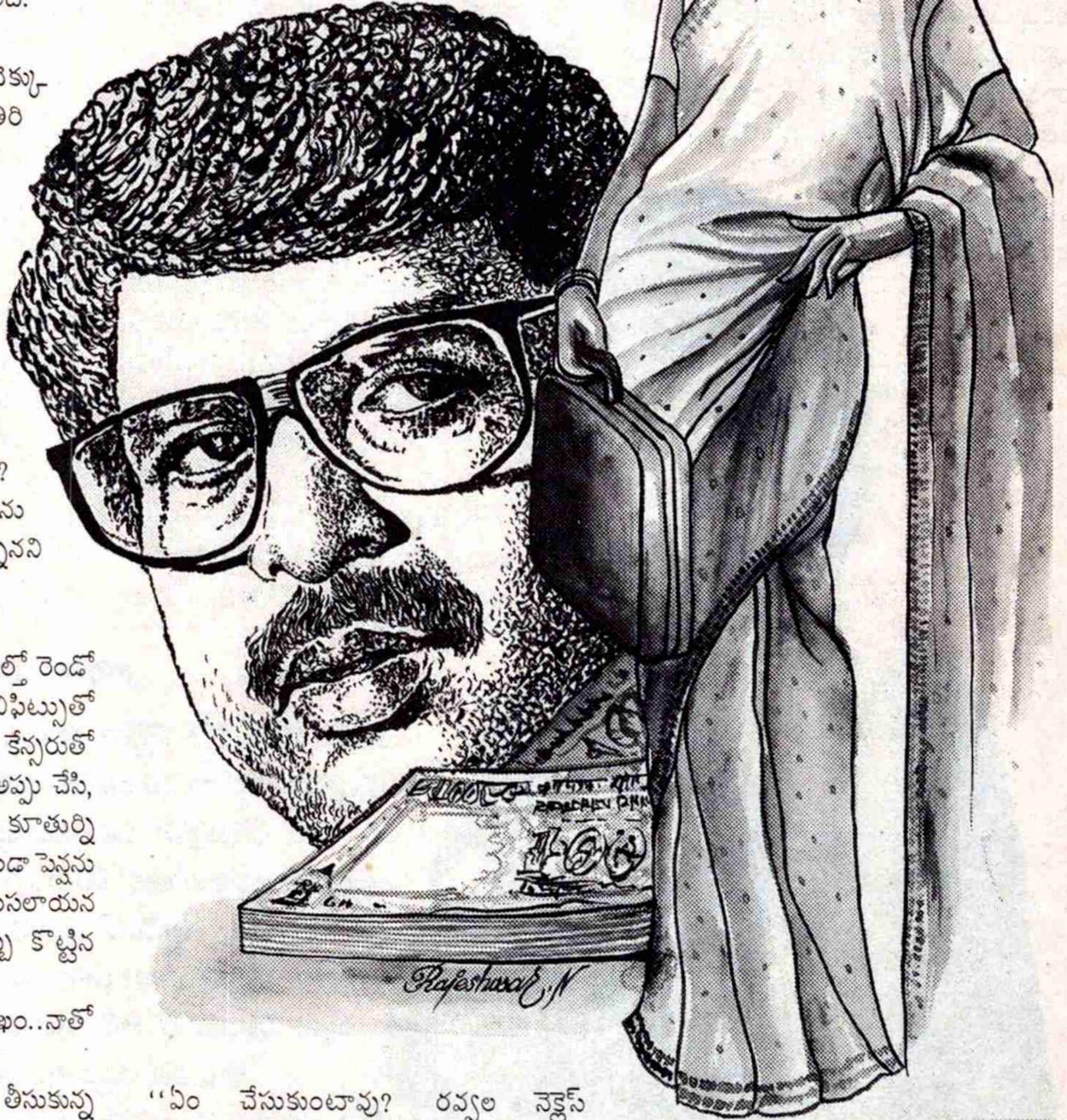
“మీ నాన్న చెక్కు తిప్పి పంపించాడు. నీకు కాను

కగానట. ఉంచుకో” కొంచెం వెటకారంగా అని చెక్కు తీసిచ్చాను. వద్దంటుందనుకున్నాను. కానీ అందుకుంది.

“నిజంగానేనా?” అడిగింది.

కొంచెం ఆశ్చర్యంగా చూసి తలూపాను.

“ఎన్కో చేసుకోనా?” మళ్ళీ అడిగింది.

“ఏం చేసుకుంటావు? రవ్వల నెక్లెస్ కొంటావా?” పరిహాసంగా అడిగాను.

“చెప్తాను” అంటూ బెడ్రూంలోకి వెళ్ళి సూట్ కేస్ తో తిరిగొచ్చింది. అంతసేపూ నేను సస్పెన్స్ తో సర్కస్ చేసాను. తను గదిలోంచి రాగానే అది విడిపోతుందనుకుంటే చేతిలో యిప్పుడీ సూట్ కేసు!

“మా నాన్న నిజమే చెప్పాడు. డెబ్బయ్యెనిమి దేళ్ళ వయసులో ఆయనకి కావల్సినది డబ్బుకాదు. ఆదరణ, ఆస్వాయత. అందరం వదిలేస్తే ఆశ్రమంలో వుంటున్న ఆయన దగ్గర కొంత డబ్బు చేరితే అది అల్లుళ్ళ మధ్య కలహాలకి కారణం

కావచ్చు.”

“ఐతే?”

“అల్లుడిగా ఆయనపట్ల మీకేమీ బాధ్యత లేదేమోగానీ కూతురిగా నాకు వుంటుందనే ఎప్పుడూ అనుకుంటూ వచ్చాను”

“బాధ్యత లేకపోతేనే ఈ వయసులో వుపయోగ పడాలని అంత డబ్బు పంపించానా?”

“అది బాధ్యతకాదు. కట్టం తీసుకున్నానన్న వ్యధో, ఆ డబ్బుతో సైకోచాననే ఇన్ఫిరియారిటీ కాంప్లెక్స్, దాన్నుంచి బయటపడి ఆయనకన్నా మీరో మెట్టు సైకి చేరడానికి యిచ్చారు. బాధ్యతతో యివ్వడం వేరేలా వుంటుంది” తన గొంతు పదునుగా వుంది.

యస్.శ్రీదేవి

“అదెలా వుంటుందో, తమరే సెలవివ్వండి”
 వళ్ళు మండిపోతుంటే వెలుకారంగా అన్నాను.
 “అసలది ఎవరి డబ్బు? ఎవరికిచ్చారు?”
 “అంటే?!”
 “ఆడపిల్లకి పెళ్ళిప్పుడు తండ్రి యిచ్చేది
 స్త్రీధనం. అభిమానం, పౌరుషంగల మగవాళ్ళే
 వరూ దాన్ని వాడుకోరు. వాడుకున్నా వృద్ధిచేస్తారు.
 అదెప్పటికీ ఆమెదే. అలాంటి డబ్బుకి కట్నం అనే
 పేరు పెట్టి, అప్పున్నట్టు తీసుకుని వాడుకుంటు
 న్నారు మగవాళ్ళు. ఆ డబ్బుతో పునాది వేసుకుని
 ఎదిగి, యిన్నేళ్ళు ఆ ప్రగతిని అనుభవించి, ఈరో
 జున్ లక్ష రూపాయలు వడ్డీతో
 కలిపి పారేస్తే రుణవిముక్తు
 లవ్వరు ఎవ్వరూ.”

అలా తీరిపోయే రుణాలే అయితే ఈ ప్రపం
 చంలో ఎవరెవరం ఏమీ కాము”
 “చెప్పేదేదో సరిగ్గా ఏడు” విసురుగా అరిచాను.
 “నాకు నచ్చినది ఏ వొక్కటే చెయ్యటానికి
 స్వతంత్రంలేని ఈ యింట్లోగానీ, మీకేవి
 సంతోషం కలిగిస్తాయో, గర్వాన్నిస్తాయో అవేతప్ప
 నాకు కావాల్సినవి, నేను కోరుకున్నవి ఎప్పుడూ
 యివ్వాలనుకోని మీలోగానే నాకెలాంటి ఆకర్షణా
 లేదు..ముఖ్యంగా యిప్పుడు”
 “అంటే?” నా గొంతు నాకే వికృతంగా వినిపిం
 చింది.

“నా తండ్రికి ఎంతోకొంత సాయం చెయ్యాలనే
 తపన నాలో వుండేది.
 బేంకులాకర్లో నిరర్థకంగా పడి ఏడుస్తున్న
 పాతిక తులాల బంగారంలోంచి ఒక
 గొలుసు, జతగాజులు పెద్దచెల్లి పెళ్ళికి
 పెట్టివుంటే మా అమ్మ వంటిమీద
 నానుతాడు కదిలేది కాదు. గిల్లుగొలు
 సుతో ఆవిడ, కళ్ళలో నీళ్ళతో అదీ
 వుంటే ఇంత బంగారం దిగేసుకుని
 వాళ్ళమధ్యనెలా తిరగలననుకున్నారు?
 అమ్మకి కేన్సర్లోస్తా చూసేవాళ్ళు లేక చిన్న
 దాని పెళ్ళి వాయిదా వేసారు. ఆవిడ

పోయాక, ముప్పయ్యైదేళ్ళొచ్చాక దాని పెళ్ళైంది.
 ఆరోజుల్లో నేనెంత ఊభపడ్డానో తెలుసా మీకు?
 మీరెప్పుడూ పట్టించుకోలేదు” నిలదీస్తున్నట్టు
 అంది.

“ఎవరిప్రాప్తం ఎలావుంటే అలా జరుగుతుంది”
 విసుగ్గా జవాబిచ్చాను.

“అలా వూరుకుని ఎవరి కర్మకి వాళ్ళని వదిలేస్తే
 సరిపోయేది.

ఈ పరిస్థితుల్లో మా నాన్నకేం కావాలో మీకు
 తెలుసు. తెలిసీ దాన్ని గుర్తించడానికి మీ అహం
 వప్పలేదు. పెళ్ళియ్యాక ఆడపిల్లలకి పుట్టింటితో
 సంబంధం తెగిపోతుందనేది కాలం చెల్లినమాట.
 అదేనా ఆర్థికసూత్రాలకి సంబంధించినదేమోగానీ
 అంతరంగాలకీ అనుబంధాలకీ సంబంధించింది
 కాదు.

మీరు చేసిన పనితో ఎంతోకాలంగా సంఘర్షించి,
 అలిసిపోయి, వోటమినంగీకరించిన నా అంతరా
 త్మని నిద్రలేపారు.

నేను మా నాన్న దగ్గరకెళ్తున్నాను. ఆయన వయ
 సుకి ఒక ఎటెండెంట్ వుండచ్చునట. ఆయన
 ఖర్చులకి పెన్షనుంది. ఇది నాకు వుపయోగపడు
 తుంది” అంది.

నేను నిశ్చేష్టపడినైపోయాను.

ఆనందం

సినిమా రంగంలోకి కొత్తగా వచ్చినవారికి ఎన్నో ఆశలుంటాయి. తాము
 ఎంత త్వరగా పెద్ద బ్యానర్ చిత్రంలో నటించి తమ ఇమేజ్ని పెంచుకోవాలా
 అని వారు వేయికళ్లతో ఎదురుచూస్తుంటారు. కొత్త హీరోయిన్ల తాకిడి
 ఎక్కువై పోయిన ఈరోజుల్లో రెండు సినిమాల తరువాత వారికి ఆఫర్లు తక్కు
 వైపోతున్నాయి. ‘స్టూడెంట్ నెంబర్-1’తో యువతని ప్రేమలో పడేసిన
 గజాలా ఇప్పుడు చాలా బిజీగా ఉంది. సురేష్ ప్రొడక్షన్స్ నిర్మిస్తున్న కొత్త
 చిత్రం ‘విజయం’లో ఆమె హీరోయిన్గా నటిస్తోంది. సింగీతం శ్రీనివాస
 రావు కథ, దర్శకత్వం సమకూరుస్తున్న ఈ సినిమా షూటింగ్
 సుందరమైన గోవాలో జరుగుతోంది. మంచి టేస్ట్ ఉన్న
 సింగీతం సినిమాలో నటించడం తనకెంతో ఆనం
 దంగా ఉందంటోంది గజాలా.

లెక్కల మాస్టారికి పదివేలు యివ్వటానికి, పిల్ల
 నిచ్చి నన్నో సంసారీకుణ్ణి చేసిన మామకి లక్ష
 యిచ్చి రుణవిముక్తుడినవ్వాలనుకోవడానికి గల
 తేడా అస్పష్టంగా అర్థమౌతుంటే...

నన్ను ఆ అయోమయంలో అలాగే వది
 లేసి వెళ్ళిపోయింది పద్మజ. ఆమె వెళ్ళాక
 అర్థమైంది... అంచనాలు అప్పుడ
 పుడు తప్పుతుంటాయని.

